

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16C/112/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115206695
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115206695.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

16C/112/2015
IČS:

Okresný súd Prešov samosudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v právnej veci žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, Lamačská cesta 8, 933 04 Bratislava, IČO: 31 749 542, právne zastúpeného AENEA Legal s.r.o., so sídlom Jozefská 3, 811 06 Bratislava, IČO: 35 951 125, proti žalovaným: 1./ R. Q.Š., V.. XX.XX.XXXX, P. A. XX, XXX XX A., X./ L. Q., V.. XX.XX.XXXX, P. A. XX, XXX XX A., o zaplatenie 19.059,34 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Konanie z a s t a v u j e v časti žalovanej istiny vo výške 1.130,25 Eur a úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1.130,25 Eur od 27.11.2014 zo zaplatenia.

II. Žalovaní v 1./ a 2./ rade sú povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 14.654,37 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 14.654,37 Eur od 27.12.2014 do zaplatenia a to v mesačných splátkach po 200,- Eur splatných vždy do 20. dňa príslušného mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie s uhradením jednej splátky má za následok zročnosť celého dlhu.

III. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

IV. O trovách konania súd rozhodne v lehote 30. dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Prešov dňa 20.3.2015 domáhal, aby súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť mu sumu 19.059,34 Eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 491,17 Eur, zmluvnou pokutou vo výške 1.955,05 Eur, úrokom z omeškania vo výške 65,12 Eur, úrokmi z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 19.059,34 Eur od 27.11.2014 do zaplatenia a nahradiť trovy konania.

Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanými uzavrel Zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 707/1955/2004, na základe ktorej im bola poskytnutá podpora vo forme úveru vo výške 24.364,34 Eur s dobou splatnosti 30 rokov. Úver mali splatiť pri základnej úrokovej sadzbe 2,4 % formou mesačných splátok. Mesačná splátka bola stanovená na 95,03 Eur. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaným bol Dodatkom č. 1 zo dňa 16.7.2009 povolený odklad splátok od 1.8.2009 do 31.1.2010 bolo žalobcom oznámené zvýšené mesačné splátky počnúc mesiacom február 2010 na sumu 100,15 Eur s tým, že posledná splátka je zostatok dlhu. Žalovaní boli v omeškaní so zaplatením mesačných splátok úveru, a preto ich žalobca prostredníctvom právneho zástupcu vyzval na úhradu zameškaných splátok, na čo žalovaní nereagovali a dlh na zameškaných splátkach neuhradili. Žalovaní sa dostali k 20.11.2014 do omeškania s 13. splátkami, čo predstavuje sumu 1.301,95 Eur. Vzhľadom k uvedenej skutočnosti žalobca odstúpil od zmluvy podaním zo dňa 21.11.2014, čím sa stal celý dlh splatným. Odstúpenie od zmluvy bolo žalovaným doručené dňa 26.11.2014. V súlade s článkom VIII. ods. 8.4 zmluvy boli žalovaní povinní uhradiť dlžnú sumu do 30. dní odo dňa doručenia výzvy. Žalovaní sa dostali do omeškania ku dňu 26.12.2014 a teda nasledujúci deň, 27.12.2014 je prvým dňom omeškania. Zmluvnú pokutu si žalobca uplatnil s poukazom na znenie článku VIII. bod 8.4 Zmluvy. Žalobca ďalej uviedol, že úver nemožno považovať za spotrebiteľský rovnako ani zmluvu o poskytnutí podpory a to s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 3 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z.. Ako príklad osobitného predpisu na, ktorý sa citované ustanovenie vzťahuje, je uvedený aj zákon o Štátnom fonde rozvoja bývania. Zákonodarca týmto negatívnym vymedzením subsumoval zákon o ŠFRB do skupiny osobitných predpisov, na základe ktorých poskytované úvery nespádajú do kategórie spotrebiteľský úver. Uvedené tvrdenie žalobcu podporuje aj ustanovenie § 24 a zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákonodarca predmetným ustanovením stanovil výnimku, že aj na úvery, ktoré sú vylúčené z pôsobnosti zákona o spotrebiteľoch, sa vzťahujú niektoré ustanovenia tohto zákona; táto výnimka sa však nevzťahuje na zákon o ŠFRB, čiže úrok poskytovaný žalobcom. Obchodný zákonník definuje podnikanie ako sústavnú činnosť vykonávanú samostatne podnikateľom vo vlastnom mene na vlastnú zodpovednosť s účelom dosiahnutia zisku. Samostatnosť je potrebné vykladať v tom zmysle, že podnikateľ sám rozhoduje o spôsobe a formách svojej podnikateľskej činnosti, teda nie podriadený inému subjektu: v zákone o ŠFRB je ustanovené, že správcom žalobcu je ministerstvo dopravy výstavby a regionálneho rozvoja SR. V nadväznosti na tom je evidentné, že žalobca v nich koná samostatne, čo podčiarkuje aj ďalšie ustanovenia § 20 ods. 1 zákona o ŠFRB podľa ktorého podrobnosti o organizácii a činnosti fondu upravuje štatút fondu, ktorý schvaľuje minister. Ďalej poznamenal, že žalobca je účelovým fondom, ktorý bol zriadený na plnenie osobitných úloh štátu, t.j. financovanie priorít štátnej bytovej politiky schválených vládou Slovenskej republiky pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Ďalšou skutočnosťou ktorá potvrdzujem, že činnosť žalobcu nie obchodnou alebo inou podnikateľskou je, že v zmysle § 4 ods. 1 zákona o ŠFRB prostriedky fondu možno použiť len na štátnu podporu poskytovanú na účel uskutočnenia pomoci štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu a výdavky súvisiace s činnosťou fondu, čiže nedochádza k rozdeleniu zisku, ako je to obvyklé pri obchodných spoločnostiach. Chýba tu pojmový znak - podnikanie za účelom dosiahnutia v zisku.

Podaním doručeným súdu dňa 20.11.2015 žalobca vzal svoju žalobu čiastočne späť a to v časti žalovanej istiny vo výške 1.130,25 Eur a úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1.130,25 Eur od 27.11.2014 zo zaplatenia a v uvedenej časti žiadal konanie zastaviť. Žiadal teda zastaviť konanie v časti omeškaných splátok a naďalej trval na zvyšku žaloby, t.j. aby súd zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 17 929,09 Eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 491,17 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 65,12 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 17.929,09 Eur od 27.12.2014 do zaplatenia a zmluvnú pokutu vo výške 1.955,05 Eur.

Podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) Navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods. 2 O.s.p. Súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 96 ods. 3 O.s.p. Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu.

Vzhľadom na citovanú právnu úpravu a čiastočné späťvzatie návrhu na začatie konania žalobcom ešte pred prvým pojednávaním, súd konanie v navrhovanej časti zastavil, tak ako to vyplýva z výroku tohto rozsudku.

Žalovaní v 1. a 2. rade sa napriek výzve súdu ktorá im bola doručená v dňa 25.6.2015 k žalobe a jej prílohám nevyjadrili.

Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa z predvolaných účastníkov žalobca.

Žalobca na pojednávaní uviedol, že sa pridriava svojich doterajších vyjadrení v tom zmysle, že predmetný právny vzťah je absolútnym obchodom a teda sa na neho vzťahujú ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ale ustanovenia Obchodného zákonníka.

Žalovaný v 2. rade na pojednávaní uviedol, že sú si vedomí svojho dlhu, avšak pri odstúpení od zmluvy nedostali od žalobcu žiadne číslo účtu na, ktorý by mohli splatiť dlžnú sumu.

Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a to: žalobou, Zmluvou o poskytovaní podpory, Dodatkom č. 1 k zmluve, odstúpením od úverovej zmluvy a doručenkami, históriou pohybov na účte na č.l. 9-17, vyjadrením žalobcu na č.l. 47-51, históriou pohybov na účte predloženou na pojednávaní a zistil tento skutkový stav:

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že dňa 29.11.2004 došlo k uzavretiu Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, nenávratného príspevku č. 707/1955/2004 (ďalej aj "Zmluva") medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými v 1. a 2. rade ako dlžníkmi. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 734.000,-Sk (24.364,34 Eur) pri základnej úrokovej sadzbe 2,4 % s lehotou splatnosti 30 rokov. Dlžníci sa zaviazali splatiť celý úver so základnou úrokovou sadzbou na účet v banke a splácať úver a úrok pravidelnými mesačnými splátkami, ktoré zahŕňajú istinu a úrok vždy do 15. kalendárneho dňa nasledujúceho mesiaca počas celej lehoty splatnosti. Prvá až 359. mesačná splátka bola stanovená na 2.863,-Sk (95,03 Eur) a posledná, t.j. 360. splátka je zostatok dlhu. Podľa článku VIII. bod 4 Zmluvy ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek zo splátok po dobu dlhšiu ako aj po zaslaní písomnej upomienky veriteľom, veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požiadať okamžité vrátenie celého zostatku úveru vrátane prislúchajúceho úroku. V takom prípade má veriteľ právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % z tejto dlžnej sumy do termínu 30. dní odo dňa písomného vyzvania dlžníka veriteľom. V zmysle Dodatku č. 1 k Zmluve sa zmluvné strany dohodli na odklade splácania úveru od 1.8.2009 do 31.1.2010 a o zmene výška mesačnej splátky na sumu 100,15 Eur počnúc od februára 2010.

Súd mal taktiež za preukázané, že žalobca listom zo dňa 21.11.2014 odstúpil od úverovej zmluvy a zároveň požiadal o vrátenie dlžnej sumy pozostávajúcej z nesplatennej istiny vo výške 19.059,34 Eur, nesplateného úroku vo výške 491,17 Eur, zmluvnej dohodnutej sankcie vo výške 1.955,05 Eur, úroku z omeškania vo výške 65,12 Eur v lehote 30. dní od obdržania výzvy. Odstúpenie od zmluvy bolo doručené žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade dňa 26.11.2014.

Z histórie pohybu na účte č.z. 711/9/1998 (č.l. 45-50) súd zistil, že žalovaní zaplatili za predmetný úver spolu 9.709,97 Eur.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej

zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 a 5 OZ Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 48 ods. 1 OZ od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 OZ odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 457 OZ ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Žalobca je štátnym fondom zriadeným na základe zákona č. 124/1996 Z.z. na financovanie štátnej podpory, ktorého prostredníctvom sa uskutočňuje pomoc štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Fond je právnická osoba so sídlom v Bratislave (§ 1 ods. 2 uvedeného zákona). Uvedený zákon bol zrušený a nahradený zákonom č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania a ten bol zrušený a nahradený zákonom č. 150/2013 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania. Žalovaní sú fyzickými osobami - nepodnikateľmi, pričom predmetná zmluva je zmluvou formulárovou (jej obsah formuloval žalobca ako veriteľ a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny zo strany žalovaných). V prvom rade preto musel súd vyhodnotiť charakter zmluvného vzťahu medzi účastníkmi, od ktorého sa odvíja právne posúdenie veci. Žalobca namietal, že sa nejedná o vzťah spotrebiteľský.

Žalobca vo svojom vyjadrení konštatoval, že predmetnú zmluvu o úvere nemožno považovať za spotrebiteľskú s poukazom na to, že zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch výslovne vylučuje úvery poskytované Štátnym fondom rozvoja bývania podľa osobitného predpisu z okruhu spotrebiteľských úverov podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Tu je ale nutné uviesť, že samotná skutočnosť, že na právny vzťah sa nevzťahuje zákon o spotrebiteľských úveroch ešte neznamená, že zmluva nemôže mať charakter zmluvy spotrebiteľskej. Spotrebiteľské zmluvy sú zadané v citovanom § 52 OZ širšie ako len v zákone o spotrebiteľských úveroch a to tak, že spotrebiteľskou

zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom a teda aj zmluva, ktorá nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, ak spĺňa zákonnú definíciu spotrebiteľských zmlúv.

Žalobca taktiež namietal, že nemôže ísť o spotrebiteľskú zmluvu z dôvodu, že žalobca je štátnym fondom zriadeným zákonom, ktorý nekoná samostatne (je podriadený ministerstvu) za účelom dosiahnutia zisku, pretože jeho prostriedky sú účelovo viazané (možno ich použiť len na štátnu podporu poskytovanú na účel uskutočnenia pomoci štátu pri zriaďovaní bytového fondu a výdavky súvisiace s činnosťou fondu) a teda jeho činnosť nemožno kvalifikovať ako obchodnú alebo inú podnikateľskú. Avšak podľa článku 2 Smernice rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách „predajca alebo dodávateľ“ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom vzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo povolaniu bez ohľadu na to či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva. Táto smernica (ktorej transpozíciou bola zavedená definícia spotrebiteľských zmlúv do Občianskeho zákonníka) výslovne stanovuje aj to, že členské štáty zabezpečia, aby do zmlúv neboli zahrnuté nekalé podmienky, najmä preto, že táto smernica platí tiež pre obchody, podnikanie alebo povolania verejného charakteru. Príkladom osoby verejného práva napríklad v súvislosti s finančnými službami môže byť Štátny fond rozvoja bývania, ktorý poskytuje žiadateľom na základe spotrebiteľských zmlúv osobitný druh úverov na bývanie (cit.: Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2015, str. 465). K tomu súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/278/2014 zo dňa 11.03.2015, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp.zn. 4C/147/2012-127, zo dňa 30.09.2014 o zamietnutí žaloby v obdobnej veci s konštatovaním, že v prípade žalobcu (Štátneho fondu rozvoja bývania) „ide o právnickú osobu, ktorá má charakter subjektu hospodáriaceho so ziskom, z čoho vyplýva, že ide vlastne o činnosť obchodnú, ako aj činnosť poskytovania služieb širokej verejnosti, a preto aj žalobcu je možnú subsumovať pod ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka“. Súd sa v tomto prípade s uvedeným tvrdením plne stotožňuje (obdobne k tomu viď. aj napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/75/2014 zo dňa 31.03.2015, týkajúci sa veci Fondu na podporu vzdelávania).

V neposlednom rade je nutné uviesť, že ak by stav podriadenosti (žalobca konštatoval, že je podriadený ministerstvu) alebo účelové viazanie prostriedkov žalobcu malo byť dôvodom vyňatia žalobcu z kategórie dodávateľov v zmysle definície spotrebiteľských zmlúv, mohlo by to viesť k pokusom o obchádzanie zákona zo strany iných dodávateľov (napr. podnikateľských subjektov), či už vytvorením si organizačnej štruktúry podriadenosti alebo účelovým viazaním svojho zisku.

Aj keď je pravdou, že definícia spotrebiteľských zmlúv v súčasnom znení bola zavedená do Občianskeho zákonníka novela č. 379/2008 Z.z. od 1.11.2008 účinnou od a predmetná zmluva bola uzavretá ešte dňa 29.11.2004, „spotrebiteľskými zmluvami od účinnosti zákona č. 634/1992 Zb. (v čase uzavretia zmluvy už účinného), pokračujúc zavedením § 23a citovaného zákona až po transpozíciu Smernice rady 93/13 EHS do Občianskeho zákonníka sú všetky zmluvy bez ohľadu na konkrétny zmluvný typ, bez ohľadu na právny režim alebo právny základ, ktoré uzaviera spotrebiteľ s dodávateľom. Je zrejmé, že určujúcim pre použitie režimu spotrebiteľskej zmluvy je len štatút subjektov ako zmluvných strán, ktorým z právneho vzťahu vyplývajú konkrétne práva a povinnosti“ (cit.: Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2015, str. 450).

Predmetná zmluva je tak zmluvou spotrebiteľskou, kde žalobca (dodávateľ finančných služieb verejného charakteru) vystupuje v pozícii dodávateľa a žalovaní (nepodnikatelia) v pozícii spotrebiteľov.

Pre posúdenie uplatneného nároku bolo rozhodujúce vyhodnotenie účinkov odstúpenia od zmluvy, ku ktorému došlo zo strany žalobcu. Odstúpenie od zmluvy je ako inštitút upravené tak v Občianskom zákonníku (§ 48) ako aj v Obchodnom zákonníku (§ 349 ods. 1). Kým v zmysle Obchodného zákonníka odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane (účinky ex nunc), Občiansky zákonník s odstúpením od zmluvy v ustanovení § 48 ods. 2 v zásade spája jej zrušenie a to s účinkami od začiatku (ex tunc). Obchodný zákonník tak umožňuje, aby určité ustanovenia mohli podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu trvať aj po ukončení zmluvy. Zákonná úprava odstúpenia od zmluvy v Občianskom zákonníku je teda pre žalovaných ako spotrebiteľov výhodnejšia. Na tom nič nemení ani

znenie článku VIII. bod 4 Zmluvy, podľa ktorého je dlžník povinný vrátiť na účet veriteľa istiny u a zostatok úroku, pretože toto znenie je znením naformulovaným žalobcom vo formulárovej spotrebiteľskej zmluve, ktoré je pre spotrebiteľa nevýhodnejšie v porovnaní s úpravou v Občianskom zákonníku. Spotrebiteľ sa totiž nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (cit § 54 ods. 1 OZ). Pre úplnosť je nutné uviesť, že je to práve žalobca (ako dodávateľ tvoriaci obsah formulárovej zmluvy), ktorý sa rozhodol využiť inštitút odstúpenia od zmluvy, hoci právny poriadok umožňuje využitie aj iných inštitútov a postupov v prípade omeškania dlžníka, ktoré nemajú za následok zrušenie zmluvy s účinkami od počiatku.

Tento záver vyplýva z početnej judikatúry (porovnaj napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/57/2015 zo dňa 03.06.2015, sp.zn. 2Co/50/2014 zo dňa 15.12.2014, sp.zn. 6Co/183/2013 zo dňa 09.09.2014, sp.zn. 7Co/12/2014 zo dňa 28.04.2014, sp.zn. 8Co/189/2014 zo dňa 23.04.2015, sp.zn. 10Co/29/2014 zo dňa 02.12.2014 a iné). Pre úplnosť súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, č.k. I. ÚS 402/2013-10, zo dňa 19.06.2013, ktorým ÚS SR odmietol sťažnosť spoločnosti, na ktorú bola postúpená pohľadávka z úverovej zmluvy, ako zjavne neopodstatnenú. Vo vzťahu konkrétne k žalobcovi súd poukazuje na už vyššie citovaný rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 1Co/278/2014, zo dňa 11.03.2015, ktorý sa týkal obdobnej právnej veci samotného žalobcu.

Keďže dôsledkom odstúpenia od zmluvy podľa ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka bolo zrušenie zmluvy s účinkami ex tunc, zrušili sa i ustanovenia zmluvy upravujúce úrok za poskytnutie úveru, zmluvne dohodnutý úrok z omeškania a poplatky vrátane vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Zo zrušenej zmluvy žalobcovi vzniklo právo domáhať sa iba vydania bezdôvodného obohatenia podľa zásad vyplývajúcich z ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pri zrušenej zmluve je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal (§ 457 Občianskeho zákonníka).

Žalobca na základe zmluvy vyplatil žalovaným v 1. a 2. rade spolu 24.364,34 Eur a žalovaní zaplatili žalobcovi spolu 9.709,97 Eur. Rozdiel medzi týmito sumami vo výške 14.654,37 Eur, tak tvorí bezdôvodné obohatenie žalovaných v 1. a 2. rade na úkor žalobcu, na vydanie ktorého zaväzuje súd žalovaných v 1. a 2. rade týmto rozsudkom.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 10c Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z.“), ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalovaní v 1. a 2. rade sa so splnením svojho záväzku dostali do omeškania, keď po odstúpení od zmluvy nevrátili žalobcovi predmet bezdôvodného obohatenia, a tak im vznikla povinnosť okrem dlžnej sumy zaplatiť žalobcovi i úroky z omeškania v súlade s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013, t.j. v sadzbe o 8 percentuálnych bodov vyššej ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. K prvému dňu omeškania (27.12.2014) bola základná úroková sadzba ECB vo výške 0,05%, teda výška úroku z omeškania činí v tomto prípade 8,05 % ročne. Žalovaní sa dostali do omeškania prvým dňom po lehote splatnosti stanovenej žalobcom v odstúpení od zmluvy. Žalovaní boli vyzvaní na zaplatenie dlžnej sumy do 30. dní od doručenia odstúpenia od zmluvy, pričom žalovaným v 1. a 2. rade bolo odstúpenie od zmluvy doručené zhodne dňa 26.11.2014. Posledný (tridsiaty) deň na zaplatenie pripadol na 26.12.2015 (piatok). Od nasledujúceho dňa 27.12.2015 sú tak žalovaní v 1. a 2. rade v omeškaní.

Žalovaní v 1. a 2. rade žiadali, aby im súd v zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. povolil splácať dlžnú sumu v splátkach. Žalovaný v 1. rade poberá minimálnu mzdu a čiastočný invalidný dôchodok vo výške 200,-

Eur mesačne. Žalovaná v 2. rade má príjem vo výške 440,- Eur mesačne. Majú vo vlastníctve rodinný domček a nejaké pozemky, avšak tiež sú v podielovom spoluvlastníctve. Starajú sa o jedno spoločné maloleté dieťa vo veku 13 rokov. Výdavky na inkaso činia 130,-Eur mesačne, na cestovné platia obaja sumu 160,- Eur, syn platí na cestovanie 20,-Eur mesačne. Na ošatenie, stravu a hygienické potreby potrebujú cca 200 až 250 Eur mesačne. Okrem toho splácajú hypotéku vo VÚB banke v závislosti od toho, koľko im zostane finančných prostriedkov, t.j. 50,-Eur resp. 80,-Eur mesačne a zo mzdy žalovaného v 1. rade je vykonávaná exekúcia zrážkami v sume 50 - 60 Eur mesačne prospech spoločnosti EOS KSI Slovensko. Za primerané splátky považovali splátky v sume nie vyššej ako 150,-Eur mesačne.

Tomuto návrhu ale súd nemohol vyhovieť s poukazom na to, že súd môže povoliť v zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. splátky dlhu tak, aby dlh mohol byť v primeranom období reálne splatený. V tomto prípade by len splatenie istiny vo výške 14.654,37 Eur trvalo viac ako osem rokov. Súd je toho názoru, že vzhľadom na výšku príjmov a výdavkov je v schopnostiach žalovaných uhrádzať dlh v mesačných splátkach po 200,-Eur.

Súd tak zaviazal žalovaných v 1. a 2 rade zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 14.654,37 Eur spolu s úrokom z omeškania tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu voči nim ako nedôvodnú zamietol. Plnením jedného zo žalovaných v rozsahu poskytnutého plnenia zaniká povinnosť druhého žalovaného. Vo vzťahu k žalovaným v 3. a 4. rade súd zamietol žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu.

O trovách konania súd rozhodne v zmysle § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 ods. 1 O.s.p.).